

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 656/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. októbra 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Dagmar Hornákovou, Advokátska kancelária, A. Hlinku 3044, Sereď, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 16 D 1448/04 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. júla 2014 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej aj „okresný súd“, v citáciách aj „porušovateľ“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 D 1448/04 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Ku skutkovému stavu sťažovateľka uviedla najmä, že:

„Notárka poverená Okresným súdom v Nových Zámkoch (JUDr. Eleonóra Petrová) dňa 25. 06. 2005 vydala osvedčenie o dedičstve po zomrelej [REDAKOVANÉ], rod. [REDAKOVANÉ] - matke sťažovateľky.

Toto osvedčenie o dedičstve malo sp. zn. 16D 1448/2004 Dnot 305/2004.

Proti tomuto Osvedčeniu o dedičstve podala v zákonnej lehote sťažovateľka odvolanie, ktoré bolo Okresnému súdu v Nových Zámkoch doručené 10.06.2005.

V tomto odvolaní sťažovateľka okrem samotného odvolania proti vyššie uvedenému osvedčeniu o dedičstve namietala aj zaujatosť poverenej notárky.

Okresný súd v Nových Zámkoch predložil spis poverenej notárke na vyjadrenie a po tomto vyjadrení Okresný súd v Nových Zámkoch rozhodol uznesením zo dňa 07. 09. 2005, že poverená notárka nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania v dedičskej veci po zomrelej [REDAKOVANÉ] (uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 14. 10. 2005).

Uznesením Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 17. 03. 2006 bol vyrubený poplatok za konanie o dedičstve a týmto dňom (t. j. 17. 03. 2006) bol spis založený do archívu.

Pochybenie Okresného súdu Nové Zámky v tom, že spis nebol predložený notárke na pokračovanie v dedičskom konaní bolo zistené až dňa 21. 04. 2008 pri námietkach sťažovateľky voči prietahom v konaní.

Chybu mala spôsobiť vyššia súdna úradníčka Okresného súdu Nové Zámky, ktorá omylom vyznačila na osvedčení o dedičstve právoplatnosť a následne dedičský spis vyznačila na založenie do archívu.

Sťažovateľka však od podania odvolania proti osvedčeniu o dedičstve po svojej zomrelej matke musela pracne preukazovať, že odvolanie proti Osvedčeniu o dedičstve po zomrelej [REDAKOVANÉ] podala včas.

Túto skutočnosť sa sťažovateľke podarilo preukázať až cez dovolanie na Najvyšší súd SR a následné rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v tejto veci. Na základe

dovolania sťažovateľky Najvyšší súd Slovenskej republiky Uznesením zo dňa 15. 05.2012 sp. zn. 8Cdo 8/2012 zrušil uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 30. 04. 2009 sp. zn. 9CoD/3/2009 a sp. zn. 9CoD/4/2009, ktorým tento súd odvolanie sťažovateľky ako dedičky proti Uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 03. 12. 2008 sp. zn. 16D 1448/2004-63 odmietol a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu na ďalšie konanie s odôvodnením, že sťažovateľka ako dedička dodržala zákonnú lehotu na odvolanie, a teda jej odvolanie bolo podané včas, v zákonom vymedzenej 15-dňovej lehote na podanie odvolania podľa ust. § 204 ods. 1 O. s. p. a konštatoval, že odmietnutím jej odvolania odvolacím súdom jej tento súd takýmto postupom odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O. s. p.“

3. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti ďalej poukázala aj na súvisiace skutočnosti «„v časovom období od podania odvolania“:

(...) Dedič po zomrelej [REDAKOVANÉ] - [REDAKOVANÉ] (brat sťažovateľky) stihol rozpredať všetky nehnuteľnosti ktoré majú byť predmetom dedenia po zomrelej [REDAKOVANÉ] a na ktoré má zákonný dedičský podiel aj sťažovateľka. Medzi osobami, ktorým brat sťažovateľky predal nehnuteľnosti na ktorý má právny nárok aj sťažovateľka existuje osoba o ktorej nie sú na príslušnom liste vlastníctva žiadne údaje ([REDAKOVANÉ], rod. [REDAKOVANÉ]), bližšie informácie o nej nevedia poskytnúť ani príslušné orgány a podľa sťažovateľky sa jedná o nežijúcu osobu (nemohla žiť ani v čase, keď mala nadobudnúť nehnuteľnosť).

(...) Brat navrhovateľky podal na Okresný súd v Nových Zámkoch návrh na začatie konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam v kat. úz. [REDAKOVANÉ], vedených na [REDAKOVANÉ] Správa katastra Nové Zámky. Konanie bolo vedené pred Okresným súdom Nové Zámky pod sp. zn. 13C/219/2006. Toto konanie sťažovateľka navrhla prerušiť podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku s poukazom na Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo 8/2012 zo dňa 15. 05.2012.

Keďže brat sťažovateľky vinou pracovníčky Okresného súdu v Nových Zámkoch (tým, že na osvedčení o dedičstve po zomrelej [REDAKOVANÉ] nesprávne vyznačila právoplatnosť a dala podnet na odloženie spisu do archívu) rozpredal nehnuteľnosti, ktoré

boli predmetom dedenia a na ktoré mala sťažovateľka zákonný dedičský nárok chcela sťažovateľka docieľiť získanie spoluvlastníckeho podielu 1/6-iny svojho brata [REDACTED] [REDACTED] bez povinnosti výplaty za nadobudnutie jeho spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnostiam vedeným na [REDACTED] v kat. úz. [REDACTED]

Súd však konanie neprerušil a vo veci rozhodol dňa 10. 01. 2014 sp. zn. 13C/219/2006-352, v ktorom zaviazal sťažovateľku na výplatu podiele v sume 5.416,66 € a trov konania, pričom toto rozhodnutie potvrdil aj Krajský súd v Nitre ako odvolací súd dňa 21. 05. 2014 pod sp. zn. 6Co/119/2014-458.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala sťažovateľka dovolanie na Najvyšší súd SR.

(...) Počas konania sp. zn. 13C/219/2006 vedenom pred Okresným súdom Nové Zámky boli sťažovateľke týmto súdom uložené poriadkové pokuty, a to dňa 03. 12. 2008 v sume 25.000,- Sk, dňa 30. 01. 2009 v sume 166,- €, dňa 08. 02. 2011 v sume 350- €, dňa 01. 03.2012 v sume 800,- € a dňa 28.08.2012 v sume 1.000- €.

Rozhodnutím č. VS 4470072112 zo dňa 01. 03. 2013 Krajský súd Bratislava, justičné pokladnica žiadosť o odpustenie pohľadávky v sume 800,- € zamietol. V odôvodnení rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o odpustenie tejto pokuty je uvedené, že podľa ust. § 53 ods. 4 O. s. p. môže súd dodatočne, a to i po skončení konania odpustiť, ak to odôvodňuje neskoršie správanie toho komu bola uložená alebo ak nastali dôvody hodné osobitného zreteľa, to neplatí ak už bola poriadková pokuta zaplatená.

(...) Zákonný sudca prejednávajúci vec sp. zn. 13C/219/2006 podal na sťažovateľku trestné oznámenie za pokračovací prečin pohrdania súdom podľa § 343 písmeno c) Trestného zákona a sťažovateľka bola odsúdená.

Trestnú vec prejednával Okresný súd Nové Zámky pod sp. zn. 2T/84/2013 a Krajský súd Nitra pod sp. zn. 4To/16/2014.

Odvolacie konanie - verejné zasadnutie v trestnej veci pred Krajským súdom v Nitre bolo dňa 20. 05. 2014 a tento súd odmietol odvolanie sťažovateľky proti rozhodnutiu prvostupňového súdu ako nedôvodné (písomné vyhotovenie rozhodnutie doposiaľ nebolo doručené), a teda na sťažovateľku sa vzťahuje trest uložený Okresným súdom Nové Zámky v konaní sp. zn. 2T/84/2013.

Sťažovateľke bol uložený trest odňatia slobody, ktorý bol podmienene odložený.

(...) Akékoľvek podnety sťažovateľky (na zaujatost' sudcu, na pracovníka Okresného súdu v Nových Zámkoch) boli príslušnými orgánmi odmietnuté ako nedôvodné.

(...) Od 10. 06. 2005 sťažovateľka musela veci na Okresnom súde v Nových Zámkoch súriť svojimi sťažnosťami, pretože sa vo veci stále vytvárali prietahy. Napríklad:

- žiadosť o bezplatné právne zastupovanie sťažovateľky bola schválená dňa 26. 08. 2010 po roku prietahov a sťažnosti sťažovateľky na ministerstvo
- súdom pridelená právna zástupkyňa sťažovateľky začala vo veci konať 02. 02. 2011.
- Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky bolo dovolanie sťažovateľky v súvislosti s jej odvolaním proti Osvedčeniu o dedičstve po zomrelej [REDAKOVANÉ] postúpené až začiatkom roka 2012.

Sťažovateľka si chránila svoje vlastníctvo s najlepším úmyslom a v dobrej viere. Jej konanie bolo vyhodnocované len ako prietahy v konaní. Omyl Okresného súdu Nové Zámky - nesprávne vyznačená právoplatnosť Osvedčenia o dedičstve po zomrelej [REDAKOVANÉ] mala pre sťažovateľku fatálne následky.».

4. Sťažovateľka namieta, že „postupom Okresného súdu v Nových Zámkoch ohľadom dedičského konania sp. zn. 16D 1448/2004 Dnot 305/2004 bolo porušené jej právo na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd podľa zásady the right to a fair trial a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Podľa článku 6 ods. 1 Ústavy SR má každý právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.“.

5. Sťažovateľka sa domáha aj priznania primeraného zadostučinenia, pretože „Postupom súdu a následným nespravodlivým súdnym procesom došlo k závažnému zásahu do práva sťažovateľa a bolo hrubým spôsobom zasiahnuté do práv sťažovateľky garantovaných Ústavou SR a toto porušenie nie je možné odstrániť. Z tohto dôvodu požaduje sťažovateľka finančné zadostučinenie 100.000,- €.“.

6. Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sa sťažovateľka napokon domáha toho, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1/ Základné právo sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Nové Zámky v konaní sp. zn. 16D 1448/2004 Dnot 305/2004 porušené bolo.

2/ Ústavný súd Slovenskej republiky ukladá [REDAKOVANÉ] (...), aby sa dočasne zdržal oprávnenia, ktoré mu bolo priznané Osvedčením o dedičstve po zomrelej [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], rod. [REDAKOVANÉ] sp. zn. 16D 1448/2004 Dnot 305/2004 zo dňa 26. 05. 2005 a Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 13C/219/2006 zo dňa 10. 01. 2014 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/119/2014 zo dňa 21.05.2014.

3/ Okresný súd Nové Zámky je povinný do 1 mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu zaplatiť finančné zadostučinenie sťažovateľke v sume 100.000,-€ (slovom stotisíc euro) na účet právnej zástupkyne sťažovateľky(...)

4/ Okresný súd Nové Zámky je povinný zaplatiť sťažovateľke trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet právnej zástupkyne sťažovateľky(...)“

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Zo sťažnosti, konkrétne z bodu 1 tzv. *petitu* sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie svojho práva „na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Nové Zámky v konaní sp. zn. 16D 1448/2004 Dnot 305/2004“.

10. Ústavný súd v rámci súčinnosti s okresným súdom zistil, že sťažovateľkou napadnuté konanie bolo skončené uznesením Okresného súdu Nové Zámky č. k. 16 D 1448/04-63 z 3. decembra 2008. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka odvolanie, avšak Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) svojím uznesením sp. zn. 9 CoD 2/2013 z 25. marca 2013 uvedené napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Sťažovateľkou napadnuté konanie bolo právoplatne ukončené 23. augusta 2013.

11. Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu.

Lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy začala v okolnostiach danej veci plynúť dňom právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo skončené konanie, ktoré sťažovateľka namieta. Keďže napadnuté konanie bolo právoplatne skončené uznesením okresného súdu č. k. 16 D 1448/04-63 z 3. decembra 2008, ktoré v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 9 CoD 2/2013 z 25. marca 2013 nadobudlo právoplatnosť 23. augusta 2013, a pretože predmetná sťažnosť bola podaná na poštovú prepravu 25. júla 2014 a doručená ústavnému súdu v čase (29. júla 2014), keď už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd sa už nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v sťažnosti.

Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako oneskorene podanú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku zároveň stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky na ochranu ústavnosti, keďže rozhodovanie o nich je podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy viazané na vyslovenie porušenia označeného práva alebo slobody.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2015